

CURIERUL ROMANU

GAZETTA

Politică, Comercială și Litterară

Se abonează la această foie la Redac-
ția la librăria națională, a D-lui A. Da-
nilopolu, ulița Coltsei; — la Județse, la
DD. Secretari și DD. Profesori.

Prețul abonamentului pe un an 65 lei
P. sêse luni. 35.
Această foie esc de două ori pe săptămâ-
nă, Lunea și Joca.

Annul XIX. N° 39.

București

Luni 10. Noemvrie 1847.

TRANSILVANIA.

Artikula politik despre Grecia.

Dob dbrî medionale, Italia și Grecia mai
și glorioase în veacurile antice, amar suf-
eritoare în veacurile după Xs., abia răsuf-
lătoare mai tînor acum în veacul nostru, trag
asuprași cea mai serioasă durere amintă a tu-
turor popoarelor, daș de lucră diplomatice,
încrederă fruntea politice, interesează și pe
chilitorii țăranelor, daș pot pricene toate
câte se scriu din timp în timp din pămîntele
dbrî. — Noi mai dbrîmzi trecurăm în co-
loanelă noastre câteva idei esențiale de
despre Italia. Acum veni rîndul Greciei, cu
care țărîmî pe vom ocupa, poate mai pe scurt,
poate și mai pe larg. —

Grecia de astăzi ca stat are neste un mi-
lion locuitor, greci parte mare, români,
arabii și a., partea cea mai mare a locu-
itorilor e alcătuită de al lor patriotism, în-
deales bine, saș îndeales rău, deocamdată nu
pe pasă. Înprezintă Greciei mai sînt și
alte câteva provincii și insule în care lim-
ba greacă e predominantă. Alte date și
statistice din Grecia le vom avea aci; dorito-
rîi a le cunoaște, deskișă kurdî geografice.
Noi trecem la partea politică.

Grecia e recunoscută de stat, de ferat nea-
tîrîmî. Pînză aci ar fi bine. Ea însă
are și trei protectori, adică mai pe rom-
nește «apîrîtori»: pe Britania, Franța, Ru-
sia. De cine apîrî aci protectori pe Gre-
cia? Doar de Turcia? Se poate și nu prea.

Стрѣвѣтънд афънд ла старца лѣкрѣлор, се
дѣ пе фадъ тѣ адевѣр кѣrios: кѣмкѣ адикъ
ей п'аș într'атъта тревзіндъ а ымбѣ пе Гре-
cia în kontra фѣriei osmane, carea în zălele
noastre skъzъ mai la stîmpîrîtura unșî om
фасmatik, кът май vîrtos a o апѣра тпî de
аддî, шî în cea дîn тпмъ апалîș кѣ un окъ
превѣзѣторîй а се апѣра токма шî еî пе si-
пешî de un vîtorîй пеашентат, стѣлѣчît ал
гrecîlor; пентрѣкъ падîиле care дѣпъ un in-
делунг somn renvîie шî се дефеантъ, în а
lor адегѣтѣръ ну ле преа подî опѣ адmîn-
тrea, де кът пѣмăй кълѣндѣле шî сѣгѣ-
мъндѣле кѣ пѣтерî unîte, тъндѣле în вѣкѣдî
кѣ шî капетеле де idрѣ, пѣрѣнд totуш фѣ-
къ пе'пчетатъ къ дîn фѣ-каре кап рѣтезат
рѣсар алтеле шенте. Ачестъ rivalitate poli-
tîcîй voiesk а o vedea mai vîrtos дîn partea
Britaniей шî а Rusiей.

Britania e perzîtoare; ea fъръ comerțîй
пѣрѣtat кѣ пеашîтѣ хѣрпîcie шî istegime, ап-
рат кѣ toate armeele politîce шî ostъшецî,
mai кѣрѣнд saș mai тѣрзîș strîmторатъ, тп-
гъstatъ, ар аѣунце în перîкулă de сѣрѣчîre
mare. De aci пеадормита еî rivalitate шî ni-
сmъ асѣпăа тѣтѣрор падîилор marine, мîчî
saș mai, tot атъта. Ачест адевѣр пîл ага-
тъ istoria în четеле еî кѣ Portugalia, Spa-
nia, Olandia, mai тѣрзъ кѣ Nord-amerika
шî дела unîrea вѣмîлор германе кѣ Герма-
nia; токма asemenea шî кѣ Grecia în zălle
noastre. Sъ дînem bine amînte, къ marea me-
diterranъ (дела Spania шî Marocco, пѣпъ ла
Grecia шî Egipt) e domnîтъ de mai mѣate

попoарѣ. Am vъzъt însъ, къ Britania de
къте opî îî dede mъna, се îniентъ а рѣпî шî
аîчî skîптѣла marîn кътѣр sine; порокъла фѣ,
къ тѣрѣша Францъ î se лунцî totдъна în
дѣрѣм, în кът де шî рѣмase вѣтѣтъ пе mare,
însъфлă totуш respect лăкѣмей aristokratîй
англîce, kasъ ну крeадъ, къ opî че ар фаче,
ва фî тѣкѣт кѣ vederea. — Дѣпъ toate ачe-
tea în пѣвîнда Greciей се кѣвîне а шî, къ
ea де шî ну are marîнъ ostъшеаскъ ка сѣ se
паотъ мѣсѣрă кѣ un stat кѣмпăit ка Britania,
are vъnsъ o marîнъ перзътоare де чîп чî
мîй корѣвîй, care sinгѣр în челе шeсe
лунî дîn earpa тѣкѣтъ îтоарсе un пeгоц
де поъ mîlioane талерî spanîoлeцî.
Ачешî marîнъ грeакъ крeцѣ пе тоатъ лъпа
вѣзънд кѣ okîй. Anglia фѣ în stare а се чер-
та пѣпъ acum пентрѣ кѣрѣчîрî мѣлт mai мѣ-
рînte де кът челе амерîнгате де грeчî, пре-
кѣм е natura тѣтѣрор перзъторîлор дîn то-
тъ лѣмеа. Ачешî Anglie кѣ skop de а dom-
nî în marea mediterranъ нусе mъna кѣ îнче-
тѣла пе unеле дîn челе mai тарî пѣнтѣрî ma-
rine, пе vîгъсѣimeа дела Цѣралтар ла
гермîй Spaniей, пе însъла Malta, în капѣла
Italiей, пе însъlele îonîche ка протектоare
кѣ president ал сѣлъ прeсте грeчîй де аколо;
adaoце ла ачeasta îнтѣцeлe în Egipt спe ашî-
сîгѣра валаа кътѣр India прeсте Nil шî marea
roșie. Îнтѣ ачește îмпрeцîрѣшî шî кѣ ачește
skopѣрî кѣм ну се ва сѣпѣра Britania пе opî
каре stat, че с'ар черкă а нуне mъna пе ко-
мерѣла marîншîкъ атът май vîrtos пе Grecia.
Angliй ну се сѣîрѣ а мѣтѣрîсî токма шî

METELLA.

(Urmare.)

Întro seară, Olivier vorbi despre o călătorie
de căte-ra zălele че еră sъ факъ ла Lion; Ladi
Moubrai, în poziția în care кѣзѣссе, прîимî ачe-
стѣ пѣвeлăлă кѣ вѣкѣrie, ка о алдîнаre аккордатъ
ла стѣфѣрингеле саалe. Adoъ-zi, Olivier zisse
сѣлî îмшеде каалѣла sure а се дѣчѣ ла Geneva,
де unde ară sѣшî ea posta. Venî în intrata sa-
лонѣтî сѣшî îа kompedîș дела dame. Sarax, къ-
ria îî сѣнѣтъ mъna пентрѣ vîтѣя-оарѣ în viața sa,
фѣ атът де тѣрѣчатъ, în кът ну кѣтезъ сѣшî rî-
дîche okîй асѣпăа лѣ; Metella дîn kontra îа obser-
vă ну аѣаре а mînte; еră foarte наалîд шî дîп ка
m om care îмî îмодîнеше кѣ кѣгăцîș о datorîe
îгѣгoасъ. Ea îмбрѣдîшî пе Ladi Moubrai шî
sîмдî ачѣчî къ пѣтѣrea îа даș, лăкѣме îî кѣ-
се дîn okî, mъnaî tremѣră în копѣлăсîй, стѣп-
гънд о skîsoare umîдъ....

Eshî пѣмăй де кът аѣарѣ, îнкѣлeкъ пе каалѣ
шî лăкѣî în галoп. Metella stette în skagъ пîпъ
кънд пѣмăй ачî де лoк трoнонѣ каалѣлăлî. А-
чѣчî нуссе о мѣлъ пе îмîмъ, strîнse бîлeтѣла în
чeа-лăлăт шî îнцeлăsse къ toate се terminassêr
пентрѣ дѣнса.

Reîнтѣ în salon. Sarax, лăкeкатъ асѣпăа кѣ-
сѣтѣрей саалe, се пѣфѣчeа къ лѣкѣазъ ка сѣ а-
rate мѣчѣшî-саалe къ аѣеа кѣгăцîș шî прîа сѣшî
ше кѣвîнтѣла. Îнсъ шî ea еră tot ашă де пa-
лăдъ ка шî Metella, шî ка шî дѣнса, ну mai
sîмдîа къî batte îнîма.

Ladi Moubrai străbătu sălonul fъръ sѣî adre
se niçî o vorbă; se sîî în kamera sa, шî çîitъ бî-
лeтѣла лѣ Olivier.

«Пакъ; шî ну мѣ vedî mai vedea, чeа нугîn în
кѣдî-на annî... шî кѣнд miss Moubrai на фî mѣ-
ritatъ!... Ну мѣ întrebă пентрѣ че катъ сѣ вѣ
las.... дака о çîî, ну'mî vorbî niçî o datъ des-
pre ачeasta!»

Metella krezu къ sta sъ moarъ, vъnsъ sîмдî
пѣтѣrea че natura are асѣпăа дѣрereî. Ну нѣтѣ сѣ
пăлгъ, се îнлекă în лăкѣме, îî nenî а'шî лoвî
капѣла де пeрeдîй камерeî, шî аноî кѣтeтъ ла Sa-
rax, шî авъ un moment де тѣ шî де фѣгоare.

— Blastematъ sъ фî fost zioa în care аî intrat
ачî! strîгъ ea. Protekția чe'цî am akkordat мѣ
kostъ skîмп шî frate-meș 'mî а лerat în moшъ-
nîre rokia de Dejanireî!

Achî пе Sarax че се anprouîа шî се алдîнъ în
datъ; vederea ачeșteî amabîде kreayre îî deпeптъ
tîneredeа шî îî întîнse brădele.

— O! Dîмнеzeуde! че нî s'а întîмпăat, strîгъ
Sarax sîмîмîнтatъ. Мѣчѣшîкъ, unde s'а dъs O-
livier?

— S'а dъs sъ кѣлăтoрeаскъ пентрѣ сѣнѣтата
sa, reshънse Ladi Moubrai кѣ un sîггîs melanko-
lik, vъnsъ се îтоарчe îarъ: sъ анем кѣгăцîș, ге
мъnem îмпрeцîнъ, сѣ пе vъbîm îндестѣла.

Sarax, çîу а'шî ređine лăкѣшeлe; Metella мѣ-
тѣ асѣпăа еî тоатъ афѣкѣдîа; Olivier ну се mai îн-
тоарчe, шî Sarax ну çîу niçî de кѣм пентрѣ че.

(Traduc. dela G. Sand. de)

D. Moșoi.

CULTURE DE LA GARANCE.

Les entreprises de toute espèce, et plus particu-
lièrement encore celles dites industrielles, fixent
depuis long temps l'attention des gouvernements et
des économistes de tous les pays. C'est par elles
que les nations sympathisent, se rapprochent, et
que le besoin d'une paix générale et du bon accord
entre les peuples se fait de plus en plus sentir.
C'est donc un besoin pour tous, dans l'intérêt de
la morale et de l'unité sociale surtout, si désirables
pour l'humanité, de chercher à donner aux pro-
duits agricoles les plus larges débouchés possibles
là où ils sont déjà en voie d'exploitation et d'en
introduire la culture dans les pays où elle est en-
core ignorée.

Parmi les nombreuses entreprises qu'on voit for-
mer tous les jours, la majeure partie n'offre pas
toujours aux spéculateurs des garanties positives,
et sont presque toujours basées sur des probabili-
tés spacieuses, annonçant des profits éventuels à
réaliser dans un avenir incertain, sous l'administra-
tion de gérants plus ou moins habiles, plus ou moins
intéressés, plus ou moins probes.

Les entreprises industrielles, comme les commer-
ciales, peuvent être fondées sur une infinité de
branches différentes, suivant les localités et con-
duire à des résultats fructueux ou à des mécomptes
regrettables, suivant la nature des opérations qu'on
traite, suivant l'habileté, la spécialité ou la probi-
té des directeurs, et enfin, suivant les chances du
hasard et de force majeure, telles que celles des

пъль акъм, къ инфлоринд шѣ пѣдъндъсе Греція, еѣ нѣ вор пътеа дѣнеа ин фрѣѣ не инсѣале іониче; пентрѣ ачѣаста лорд комисариѣа англѣа аа рѣнѣвѣлѣчѣі іониче арѣнкѣ съме де пѣдѣче ѣнтре комѣнѣкадіа національ а грѣчі-лор де аколѣ ку чѣіааадї грѣчі, прѣкѣтм џ фак ачѣаста шѣ аадї despodї; еа опрї кѣтѣа шѣ мерѣереа стѣдѣнцілор инсѣларї аа зпIVERSITA-tea дѣн Аѣена.

Politika insъ din London шѣ ачѣме лорд Палмерстон де кѣте орї фѣ еа министрѣ аа грѣвілор дѣн афарѣ шѣ шѣі маска шѣ десвѣнѣі пѣртареа са кѣтре Греція кам ку темекѣі кѣтм сънт ачѣстеа: 1) Греціі шѣі администрѣ финандѣле фѣарте рѣѣ прѣдѣнд тоате венѣтѣ-ріае, інкѣт нѣ вор фї ін stare а павтї дато-ріае каре ії апасѣ; дѣчї се кѣвіне аї дѣнеа ін фрѣѣ. 2) Ла інченѣт се кѣдѣеа, къ надіа грѣакѣ ва фї ін stare а рїдіка ін кѣсѣрїт ѣн пѣрѣте таре, ѣн скѣт асѣпра пропѣшірілор Русіеї; ѣрма інсѣ арѣтѣ, къ еї нѣ пѣтмаї нѣ кѣдѣтѣ а тѣа дрѣтѣа simpatїлор Русеїї, чї мѣадї дѣн грѣчі сънт ку сѣфлет шѣ тѣрѣ ін партеа Русіеї, аадїї нарѣшї сънт аша сервіаї шѣ некѣтезѣторї, кѣт де шѣ шѣі ѣвѣск патріа, сѣфѣре тотѣа а лї се тѣа маї шѣ аемне пѣ рѣт, не кѣдѣтѣнд че ера одаѣтѣ елініі шѣ аа че ар пътеа аѣѣнѣе; де ачї маї віртос, кѣтм шѣ дѣн ѣдѣеа дѣтѣрї историче воїск а інкѣіе мѣадї, шѣ маї віртос англїі, къ ін грѣчіі де асѣзї антїкѣа сѣнѣе еліп ар фї фѣарте спѣлѣчїт къ еї ар фї маї мѣат ѣн аместек де сѣнѣе слав, де каре сѣ нѣ те мїрї дакѣ тра-ѣе кѣтрѣ чѣл славо-мѣскѣлеск, маї віртос дѣтѣ че шѣ рѣліціеа ае ете тот ѣпа. 3) Бри-танїа нѣ поате сѣфѣрї, ка ін Греція десрѣсїтѣ аа інченѣт фѣрѣ воа еї сѣ вадѣ акѣтма прїн-зѣнд рѣдѣчїніі тарї ідеїае, кѣдѣтѣра, інфлѣ-інда, simpatїа франгозілор аа џ парте маре дѣн грѣчі; кѣчї адїкѣ прѣкѣтм ѣнїї дѣн ачѣ-ціа адеарѣ аа Петресѣурѣ ку евалвіа ку каре ааерга пѣрїндїї лор аа Іерѣсааїтм, аша аадїї шѣі каѣтѣ тоатѣ фѣрїчїреа шѣ скѣпареа патріеї пѣтмаї ін Paris. Дѣн ачѣст темекѣ ар фї кѣрѣ шѣ неарѣрѣ ѣрѣ асѣпра рѣпосатѣтѣі министрѣ Колеттї, каре аѣкѣра пѣтмаї дѣтѣ капѣа сѣѣ шѣ дѣтѣ сфатѣріае министрѣтѣтѣі франгоз. Де чї венї, къ лорд Палмерстон се інчѣркѣ а

prodъche in Grecia ѣн трїѣмбірат дїпломатико-інтрїгант, комѣтѣс дѣн солѣа сѣѣ Lyons, дѣн фанарїотѣа Маврокордатос, аристократ маре, вісѣторѣ аа тронѣрї, шѣ дѣн аат грѣк стрѣін Мѣстѣрѣс солѣа порѣеї, дѣнереле прїнчїпѣлѣі Богорїдїс, каре не аа 1820 фѣкѣсе тѣрчїлор сервїдїтѣрї мїнѣтате. Прїн ачѣастѣ махїнѣ ін-трѣйтѣ воа еа а ѣѣка ін Греція тоате не мѣ-па са; а стрїмторѣа інсѣт тронѣа шѣ а рѣаадїа нїѣе рѣсѣлатѣе кѣтмпаїте. (Gaz. de Trans.)

CHRONICA STRAINA.

CONSTANTINOPOLE. 26 Okt. Цїріае дѣн Алабанїна дѣн че ін че сънт маї мѣадѣмїтоаре тоате інтрѣ саѣ аѣ шѣ інтрат ін ordin. Ла 20 Okt. дѣнерѣаѣа кѣтмїтан аа арматеї отомане Дарѣхор-Решїд-паша се афла аа Берат де ѣн-де ера сѣ трѣакѣ аа Monastır. Пѣсте ачѣї 475 prisonїерї че с'аѣ трїмїс аа Konstantino-pole шѣ ачѣї 50 де алабанѣзї дїнѣдї дрѣнт ос-танїѣ; дѣнерѣаѣа кѣтмїтан а маї нѣс тѣпа ѣнкѣ пѣсте 70 капї аї револатѣї інтрѣ каре се афлѣ шѣ нїѣе аокотенендї аї Цїѣлекї. Ачѣста дѣн ѣтѣмѣ се афлѣ ѣнкѣ аскѣтѣс інтрѣ мѣнѣдї ку вѣре џ кѣдї ва оаменї. Нїѣе цїрї дѣн Бі-толаї ассїгѣрѣ къ оаменїї аѣї 'а аѣ дѣт ін мѣнѣеае Seraskїерѣтѣі шѣ къ с'а шѣ трїмїс татарї аа Konstantinopolе ка сѣ addѣкѣ ачѣ-стѣ вїтѣ нѣвѣалѣ. S'a маї аѣзїт ѣнкѣ къ Цїѣлека са fost refѣціат ін territorїа еленїк шѣ се афла аа Bonїда, ѣнсѣ ѣѣрпаелеа Аѣе-пѣї аратѣ къ аа Bonїда а венїт пѣтмаї ѣн Бѣѣ ревел а пѣнеа Чїанарї. — S'a ааѣнѣда къ рѣ-ѣеае Otton adresasse џ скрїсоаре стѣогрѣфѣ кѣтре М. Са Імпѣратѣа Русїеї рѣкламѣндѣі а аѣа асѣпрѣ шѣ імпѣѣвіреа неїнвоїрїї Турко-Елаенїче. Асѣзї се ассїгѣрѣ къ кабинетѣа Аѣенѣї с'а хотѣрїт а трїмїтѣ рѣгѣламентѣа а-чѣстѣї карѣсе аа чѣлеа чїнчї мари Пѣтерї. Се вѣде ін адеѣѣр къ комѣнѣкадіае інтрѣ Поар-тѣ шѣ репрезѣтантїї стрѣїнї аѣ аѣат акѣтм ін ѣтѣмѣ џ маре актївїтате. Нѣ ѣїм кѣтм ва фї fost прїїмїтѣ де кѣтре дїван ачѣастѣ нѣѣѣ комѣнѣаіе. Ачѣсте скїмѣрїї неконтенїте, тоате ачѣсте комѣнѣаїї неїнемѣрїте, аратѣ ін-тїндѣреа інкѣрѣкѣтѣрѣлор ін каре се афлѣ Гре-ція. — џ счѣнѣ дѣн чѣлеа маї skandalѣоase

s'a petrecut în sînula konsїааїтѣі министрї-лор Греціеї. Інтр'џ адѣнарѣ а министрїлор D. Rїга Паламїде deskїsse ворѣа асѣпра неїнвої-рїї Турко-Елаенїче шѣ кѣзѣ къ се кѣвіне а пропѣне коллѣцілор сѣї шїре а аккорда кѣт маї кѣрѣнд satisfакція рѣкламатѣ де Поар-тѣ дака воїск а се аѣрѣа де консѣкѣнѣде-ѣнїї сїтѣаїї аѣтѣ де грѣале. D. Цїавѣлаа прѣ-зїдѣнтѣа се сѣпѣрѣ таре шѣ мѣстѣї ін тер-менї антїпарламентарї не D. Rїга Паламїде, кѣтм а кѣтезат сѣѣ факѣ џ асемѣеа пѣлеѣѣї-ре, зїкѣнд аа се да satisfакціе Порѣїї.» Нїчї џ даѣтѣ стрїгѣ еа не кѣт Цїавѣлаа ва фї прѣ-зїдѣнт аа кабинетѣтѣі. — D. Rїга че фѣссе інсѣтат інтоарче шѣ еа ін апої ін нїѣе тер-менї де ачѣешї валоаре інсѣтат. Ачѣста ла фѣкѣ а се трѣзі ку ѣн пѣтмѣ дѣтѣ тоате фор-меле ін фаакѣ; нѣ перѣѣ тїмѣтѣа шѣ ачѣста шѣ ін даѣтѣ дескѣрѣкѣ ѣн скѣтн ін капѣа прѣзїдѣнт-тѣтѣі каре шовѣї шѣ кѣзѣ ін вѣрѣеае мїнї-стрѣтѣтѣі чѣлаар стрѣїне, D. Цїааракѣ. Чѣіааадї министрї се депѣртѣрѣ ін даѣтѣ. Ачѣастѣ счѣ-пѣ прѣдѣссе џ маре неїмѣадѣміре ін пѣвѣік шѣ де ачѣста се ворѣеѣе дѣспре џ нѣѣѣ ком-вїнаіе мїнїстерїааль. D. Metaksa ва аѣа пор-тофѣлаїа дѣн інтрѣ. D. Krїstаконѣлѣа аа фї-нанѣелор, D. Kanarї аа марїнеї. D. Цїавѣ-лаа ва дѣнеа тот портѣфѣлаїа гѣреї.

ITALIA. Roma. 23 Okt. Се інѣїнѣеаѣѣ дела Тоскана къ ін комѣнѣеае Pontremolї шѣ Fїvizzano с'аѣ фѣкѣтѣ тѣрѣѣрїї пентрѣ к-нѣ вор ачѣціа а се дїспїнї де дѣкатѣа Тѣ-канѣї шѣ а се ѣнї къ дѣкатѣа Modenѣї. Дѣ амѣндѣѣ пѣрѣїае се рѣнарѣ а імпїнѣе аѣ-крѣріае нїѣѣ аа ѣатїма естрѣмітате. — Gaze-та де Stat декларѣ асѣзї ін нѣмеле Панї къ S. S. е фѣарте сѣпѣратѣ деспре каракѣ-рѣа че маѣ ѣдѣеа ѣѣрпаеле ааде дрѣїї шѣ маї віртос іл Contemporaneo, арѣтѣнд къ нїѣе ар-ѣїколе ка ачѣалеа че сѣпѣрѣ фѣнкѣїонарїї стрѣїнї нѣ сънт де полїтїка капѣтѣі Бісерѣчѣї шѣ се кѣвіне а се аѣа дрѣнт нїѣе ѣтѣпїї пар-тїколаре.

Florença. Кѣтре 7 оре дѣтѣ прѣндѣ а Каррарѣ, ін 16 Okt., се афла вѣре џ опт-зѣчї де ѣтїнї не галерїї не ѣнде трѣче аѣме маї мѣ-тѣ; кѣдї-ва дїнтѣнѣшї інтонарѣ імпѣа аѣ Пїѣ IX; чѣіааадї се нѣссѣрѣ ін даѣтѣ ін хѣ

revolutions locales, des guerres, des accidents cli- matériques, des incendies, des dilapidations, des faillites, etc., etc.

Toutefois les entreprises qui ont pour but la conservation ou l'amélioration de la propriété fonci- ère offrent généralement moins de chances défavo- rables aux spéculateurs lorsqu'elles sont bien com- prises; mais celles qui reposent principalement sur les cultures dites indrustielles offrent des avanta- ges positifs et, pour ainsi dire, aucune chance dés- avantageuse.

De ce nobre, et en première ligne, nous plaçons, la culture de la garance, que nous recommandons d'une manière spéciale aux propriétaires de Valachie, seul pays où elle puisse donner des résultats au de- là de toute prévision. Nous en développerons les causes dans un de nos prochains numéros.

Si l'on considérait qu'une grande partie des im- menses richesses de l'Allemagne, de l'Angleterre et de la France doivent leur origine aux cultures industrielles qui datent à peine d'un siècle, dont l'importation a été de tous temps l'objet de la plus vive sollicitude des souverains qui ont bien compris leur mission sur la terre, ne serait-on pas tenté de se demander pourquoi tant de pays n'ont pas en- core adopté toutes ces nouvelles cultures?

Voyons ce qu'il en a coûté d'efforts et de per- sévérance à la France pour amener l'industrie agri- cole au haut degré de prospérité qu'elle a atteint.

Bien avant ce vaste développement, Sully faisait

dire au grand roi Henri IV, dans son édit du 8 avril 1599 sur les desséchements:

„La force et la richesse des rois et princes sou- „verains consistent en l'opulence et le nombre de „leurs sujets, et le plus grand et légitime gain et „revenu des peuples procède, principalement, du „labour et de la culture de la terre, qui leur rend, „selon qu'il plaît à Dieu, à usure, le fruit de leur „travail, en produisant grande quantité de bleds, „vins, légumes et pâturages: de quoi, non seule- „ment ils vivent à leur aise, mais en peuvent en- „tretienir le trafic et commerce avec nos voisins et „pays lointains, et tirer d'eux, or, argent, et tout „ce qu'ils ont en plus d'abondance que nous, pro- „pres et communs à l'usage de l'homme; ce que „nous considérant, et que Dieu par sa sainte bonté „nous a donné la paix dedans et dehors notre roy- „aume, nous avons estimé nécessaire de donner „moyen à nos dits sujets de pouvoir augmenter ce „trésor, joint que sous ces labours pauvres gens „détruits par les malheurs des guerres, dont la „plupart sont contraints mendier, peuvent travail- „ler et gagner leur vie, et peu à peu se relever „de misère...; Ordonnons, &c.“

Et depuis, tous les souverains qui ont succédé, ont voulu rattacher leur nom à la haute pensée de grand Sully; ce qui est établi par les édits de Louis XIII, du 5 janvier 1613; Louis XIV, du 20 juillet 1613; de Louis XV, du 14 juin 1764; de Lou- is XVI, du 5 janvier 1791: précédé du décret mé- morable de l'assemblée nationale, du 26 décembre 1790 commençant en ces termes:

„L'Assemblée nationale, considérant qu'un de se „premiers devoirs est de veiller à la conservati „des citoyens, à l'accroissement de la population „et à tout ce qui peut contribuer à l'augmentati „des subsistances, qu'on ne peut attendre que d „la prospérité de l'agriculture, du commerce, „des arts utiles, soutiens des empires; &c.,

Vient ensuite la Loi de Napoléon du 16 Septem- bre 1807, plus rationnelle dans l'exécution de cet- te dernière, et successivement les ordonnances de Lo- uis XVIII; de Charles X, et enfin, les lois et ordon- nances de Louis Philippe, sur les comices agric- oles, sur les chemins vicinaux et sur l'expropriati- on pour cause d'utilité publique, seul moyen qui a pu vaincre toutes les résistances locales, et élever la France au haut degré de prospérité auquel son sol, sa nombreuse population, et sa position géogr- aphique en Europe, lui permettait d'aspirer.

Etablir plus au long, l'histoire en main, que c'e- st à l'aide de l'industrie agricole que les nations ap- pauvries par les guerres intestines se relevent de invasions et dilapidations qu'elles ont éprouvées; et que c'est à elle seule que sont dues l'aisance et la prospérité toujours croissantes, et pourtant souvent compromises, des provinces agricoles de l'Allemagne, de l'Angleterre, de la Belgique, de la Hollande, et, plus particulièrement encore, de celles du nord et du midi de la France, ce sera abuser des moments de nos lecteurs.

Mais dire à ceux qui l'ignorent encore que c'e- st à trois onces seulement de graines de Garance, l'

... de m... pentru fondul inimei scri-
... dimitalale, care krez kb nu va fi cea
... in urmb.
SEB. Prasin

XVII. Skrisoare a Duchesei de Praslin kb-
e Damichella Deluzzi ce seambla a fi scrisb
la 1 Ianuarie 1847, afatb la Damichella
Deluzzi.

Daca nu este iertat a se kuka cine-ba fbrb
a se impka k uapropale sbu, mise pare kb
zn anu katb sb abv zn kvint sh ma tare
de a termina o datb ori ce nemadumiri sh
a face sb se vite ori ce supbrbri. Din toa-
tb inima dar, idi intinz mna, damichella
mea, sh idi cer, ka sb trim bine de aci in
ainte, a ita toate momentele duxeroase ce di
am okazionat, sh idi promet asemenea de
a treche zn vzrete asupra tztuor motive-
lor, care, imnupndym, ma' adicat spre
aceasta. Fie-kare imi are pkatele saale in
lumea aceasta sh mic imi bine sb krez kb e
spre binele nostru, kbci aceasta ne face a fi
ma iertbtori znba kbtre alty sh faclitb im-
pbrile. Sunt foarte inkredingatb de lmi-
dumitalale sincerb sh tbrb kbtre ko-
mbi mei, sh kredem kb pipini nu e ma
ispus de kbt mine kbtre rekupondz sh
afekcie pentru persoanele ce se konsakrb
la dymsh, daka nu voi fi rpntb in inimb
prin kvetarea kb mi' disainene cine-ba dela
mine; dymneata o mi ka sh mine, kb invdu
face ne om a se lmi sh ma virtos ne kopii:
ne ma vzbnd ei ne mma dor, imi perdea
dora din inima dor kum sh din aador viadz;
hina in celale din urmb inchen a se indoi de-
spre afekcia ei sh sunt prea ferigid daka
ma tbrzi stima sh inkrederea dor de rmb-
ne akaintitb. Fbrb ndonab nu e asta sko-
pba dymitalale, pentru kb simdi kb ar fi
intr'o zi asemenea de tbrbtor pentru ko-
mbi kbt sh de duxeros pentru mmb de a dis-
truce legmintele celale ma sakre. Din at-
tinerei, aduce cine-ba la niche lukrbri care
nici nu'i trek prin minte la inchen. Daka,
in lok de a se atinze oamenii sh a se supb-
ra znba ne alty despre defektele ce imi
rekuposk znba intr'alta, sh ar treche intre
sine kb vederea neazunperile, mi se pare a-

... kbt kb fie-kare in lumea aceasta ar avea zn
folos ma' bzn. E ma' bine sb fie cine-ba vi-
zitiu bzn sh sb abatb dela grbmezela de pe-
tre de kbt sb treakb-pesteb dnsele; kbt pen-
tru mine; o mbrtrisek kb e' d' adesea
peste dnsele. De mlat imi nysessem in
minte a di skrie spre a ita toate kb anu;
prin urmare, kb o indoitb plbchere am prii-
mit fbrmoasa dymitalale dukrare astb searb,
pentru kb mi-a inbederat kb sh dymneata ai
fost asemenea dnsoab kb sb se termine o
datb niche lukrbri, care sunt inkredingatb
kb nu putea sb fie de kbt supbrbtoare pen-
tru kopii, ne dymneata te pncea adesea intr'o
posicie faaltb sh nepakutb, sh ne mine mb
zn intr'o posicie foarte kvadz pentru mine,
care trisek de kbt-ba isonab de afekciae
melale celale ma skumne, in mijloku kb-
pora gram ash de ferice. Acentam kb atba
ardoare momentba kbnd ne fiicela melale de
vaz marb; sh, o mbrtrisek, suffer fo-
arte mlat vzbndzle kum sunt kbtre mine.
Te rog sb primem sh sb porci acest rapitb
de o puzb alaiandz kb care krez kb o vei
primi.
(Urmeazb.)

CRITICA.

III.

Citind kapitola pronumelut, vzb kb am
fbrut sh e' cesa ce ce au fbrut todi grmb-
litb, sh kb kb sh ce va ma' ne d'asupra kb am
skrbat gramatika rombn, in kapitola aces-
ta de acei afektivi ce nimb akum rby sa'z
puz sh se puz intre pronume, sh am tre-
kut toate acesba la lokba ce li se kvenna,
in domniya afektivitb. Ii kb ce di
skoolb vekie mb vor fi abut sh mb au de zn
grmbtik ce nu shi nici ce e pronumele nici
ce este afektiva; adevrbta vnsb e ceva ma'
suz de kbt kbsideraja dymneator.
Am zis kb tot omu se kvine a fi rjde-
kat dym kredinga sa. Ii aci se kvine sh
e' a fi rjdekat dela mea. Am dnyt zn
metod analitik, am abut sb puz tot dukrb la
lokba lvi, prin urmare de ce nu am trekt
sh ne «ea, ea» la lokba dorba niche ekti-
vi indikativi ce sunt kb nu ka niche pronu-
me de atrea persoane?

Pronumele se kvenna a se pune asfel in
simetria dor:

Table with 2 columns: pronouns and their corresponding forms. Rows include: Eu, tu, vnsb; mie, tie, sie; imi, idi, imi; mine, tine, sine; mb; te, se.

Pronumele e zn in lok de nume, e zn
substantiv, fbrb doi peneri; e' lvi ea e in
doi peneri ka afektiva: sh daka «acealy,
(a ci-e lvi) aca» poate sb fie pronume per-
sonal, este sh «saly, ea.»

Insb kum am puzt a mb strekura in aca
epochb sb puz vite pronume sh nu in lok-
de nume, dym kbt cerea todi Christiano-
maxii regeneraciei limbai sh nacionalitb-
dii noastre? Doar kb nu mi skotea okii znii,
zikndy'mi kb persoana ne rmbnie se zi-
che obraz, sh prin urmare pronumele per-
sonale, dym tot kvintba kb sb zikb ne
rmbneche: in lok-de-nume obraznice!

Observay kb kb ce va, kb la fie-ce parte
de kvint dndvi definiia, mb esrim «sub-
stantiva este o zicere, pronumele este o
zicere...» La vorba zicere, rekupos-
kmb mb ne D. Sarsailb grmbtik. Bnd a
traduce ad litteram vorba greceask lvi, nu
mi a pakut a zice vorba, ce e vnsb aca-
ea ce aratb francezba kbnd zice mot, ki din
lvi am fbrut zicere. Ne lpb zn pkat
lofik sh gramatika (kb zicere este to lvi,
dire, dicere,) apoi ce galimatias sar ma' fa-
ce sh limba kbnd sar esrima rombn,
«suzne'mi o zicere, sh nu suzne'mi o vorba»
sh mb in lok 'a snuz nyma' o vorba, 'a snuz
nyma' o zicere etc? Kb-toate acesba, din pk-
katele celale kb vzb kb sa leqit sh aces-
tb sarsailb, sh in toate klasele de gram-
tikb rombn dint'zn kapbt nimb in celaa al
al lvi, vorbele sa'z fbrut aca. Bezi as-
ta va sb zikb a strika limba, a o desnatyra;
kb nu kbnd ii dym ce e al ei sh lepbdm
ce e strbn.

La afektiv sh artikol, vb rog a mi face a-
ceastb gradie sb zn intradi nici dymneavoas-
trb in kritikb, kb vite nici e' nu intru; aci
imi vzb tot fortele ka grmbtik, sh kb kb
zn grmbtik ka acesb.

Sully fbrba ne marele Rege Enrik IV a zicere in
ediktba sb din 8 Aprilie 1597 asupra descalnrbii.

«Puterea sh avuia regalor sh principior sve-
ranb, sb in indetylarea sh in numbta suver-
nor dor, sh cel ma' mare sh legitm folos sh
venit ad nozarelor, provine ma' virtos din dukra-
rea sh kvatya nymintyaly, care le d' dny kb
noiere dymnezey, kb indetylare, fbrkba dukrb-
rii dor, prodnknd o mare kvantitate de grne, vinu,
legume sh nymuni; din care nu nyma kb trbesky
kb indetylare, ki pot kb eale a intredinea skim-
bta sh komercha kb vecinii poitri sh kb d'gele
denrbtate, sh a traqe dint'bnsele ay, argint, sh
tot ce au eale ma' kb indetylare de kbt noi, pro-
dym sh komune la trebvinga omuly. Acesba
konsidernd, kb fiind kb dymnezey prin santa sa
bnpitate ne a dat naca in intru sh afarb din
regat, am vzyt kb este necesariy a da mijlok
supbrbitor poitri spre a putea a adyoga acest te-
sax ma' virtos kb kb acesbe dukrbri de nymint
bierb oamenb derybnaci de denrbtrile vrb-
dialor, din care cei ma' mudi sunt nevoici a cher-
mb, pot dukra sh kviga viada, sh inchetba kb in-
chetba a se readdy din miserie....; ordonb. &»

Sh de atunoi, todi svberanb ce au stchedyt ay
roit a mi anproia numele la inabta kvetare a
marely Sully; dukrb care se stabli prin ediktele
lyi Lodovik XIII din 5 Ianuarie 1613; lyi Lodovik
XIV din 20 Iyale 1643; lyi Lodovik XV din 14
Iunie 1764; lyi Lodovik XVI din 5 Ianuarie 1791;
mchedyt de dekretba memorabilia ad adynagei na-

cionale, din 26 Dekembrie 1790 care incheie in
termenii urmbtori.

«Adynaga nazonalb, lvynd a minte kb zna
din pncele saale datorii este de a veria asupra
konservaciei chrbenialor, asupra kreperii pntla-
ciei sh asupra ori-ce poate a kontribyi spre imy-
dica subsistancelor, care nu se pot acenta de
kbt dela agrikulty, dela komerchy, dela mbie-
striile folositoare care susyin imperiile; &»

«Vine apoi leqba lyi Napoleon din 16 Sept.
1807, ma' regionalb in esekyia acesbei din urmb
sh apoi ne rdbnd ordonancele lyi Lodovik XVIII,
Krola X sh in fine leqine sh ordonancele lyi
Lydovik Filipp asupra komisiilor agrikole, asu-
pra dymyrialor vecinale sh asupra eskontraciei
pentru kaysb de folosindz pbdikb, sintyba mij-
lok ce a puzt invinze toate resistancele lokale
sh inlyba Franca la inabta grad de prosperitate
la care nymintba sbu, numeroasb pntlacie, sh
posicia geografikb in Eytropa o iartb a ashira.

A arba ma' ne lary, kb istoria in mb, kb
prin indytria agrikolb nadiile skypitate, prin
luntele intestine se readdy din herderile ce ay
cherkat, sh kb acesba sintyba addyche indetylarea
sh prosperitatea atbt de kreskbytoare; sh atbt de
komyomise, aale provinicialor agrikole din Ger-
mania, Engltera, Belgia, Olanda sh ma' virtos
aale celalor dela Nordba sh miazb-zi a Franpei;
ar fi sb abuzym de momentele chitorior poitri.

Insb a zicere kbtre cei ce nu shi kb kb la
trei ynchi nu ma' de semingb de rtyb addyche din

Arabia de kbtre zn Persan anume Aalen (*),
departamentba Vauclusei (din Franpa); nyma' la
acesbe trei ynchi e dator marea sa avuia fonciere,
numeroasa sa pntlacie sh komercha sb de es-
portacie ce se svie dela 20 nimb la 30 mialio-
ne franci din acesbe sintybe prodnctb de rtyb, a-
fary de o indoitb sintb a resyaltay din aalte kb-
tre indytriile in kardb (skapri), mbrsbrile mb;
aste, sh se pare kb dym ceva puz chitorior poitri.

Aceastb fantb atbt de faclitb a se adeveri sh
atbt de demonstrativb inbedereazb intr'zn mod foar-
te sinty toatb importanba kvatrelor indytriile
sh ma' virtos a rtyei. Aceastb din urmb kvatyb
ar putea kb zn ma' mlat folos de kbt ori-unde
airea sb fie introdysb in d'ra romanb, d'arb nrb
sxbt o zonb pntlaciab, unde kvintyba se afab
berbure, unde grevba dukrbly mbrb sh aa
nymintyrialor e' kb mla ma' kb de kb in aalte
mbre aale Eytonei, sh unde sh fine rkyonba, ce
este o inkremetrb nearyatb, kb care kostb urea
mlat airea pentru kvatya rtye se afab in mare
kvantitate sh ne nimb.

(*) Konsialita generala din Vaucluse, in sesia
dela 1821 a votat fondyrie necesariy spre a in-
pabdi zn monument acesby obisy Aalen (ce a
myrt in miserie kb familiaba sa in mijloku kb-
pnylor ne care le inavydisse....) addyktoryba
acesbaor trei ynchi de nymingb de rtyb sh aa kvat-
tyrei acesbei pnyoase pante.